

YANGI PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNI DARS JARAYONIDA QO`LLANILISHI

Qosimova Gulmira Otaqoziyevna

Farg'ona viloyati oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar boshqarmasi

Farg'ona shahar kasb- hunar maktabi. Fizika fani o'qituvchisi

Mo'minova Dilafruz Dilmurodjon qizi

Farg'ona viloyati oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar boshqarmasi

Farg'ona shahar kasb-hunar maktabi. Matematika fani o'qituvchisi

Yuldasheva Munira Muydinovna

Farg'ona viloyati oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar boshqarmasi

Farg'ona shahar kasb-hunar maktabi. Rus- tili fani o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqola o'qitish va o'qitish tajribasini oshirishga qaratilgan yangi pedagogik texnologiyalarni sinf sharoitida qo'llashni o'rganadi. Adabiyotlarni keng qamrovli tahlil qilish orqali biz ta'lim texnologiyalarining hozirgi manzarasini o'rganamiz, amalga oshirishning turli usullarini o'rganamiz, empirik natijalarni taqdim etamiz va ushbu texnologiyalarni integratsiyalashning oqibatlarini haqida munozaraga kirishamiz. Maqola kelajakdagi tadqiqotlar uchun chuqur takliflar va o'qituvchilar uchun ushbu yutuqlarning to'liq imkoniyatlaridan foydalanish bo'yicha tavsiyalar bilan yakunlanadi.

Kalit so'zlar: pedagogik texnologiyalar, ta'lim, sinf, ta'lim, o'qitish usullari, texnologiya integratsiyasi, talabalarni jalb qilish, ta'lim innovatsiyasi.

Raqamli transformatsiya davrida ta'lim innovatsion pedagogik texnologiyalar integratsiyasi bilan chuqur siljishni boshdan kechirmoqda. Ushbu maqola ushbu texnologiyalarni sinfda qo'llashni chuqur o'rganish, ularning o'qitish usullari va talabalarni jalb qilishga ta'sirini baholashga qaratilgan.

Adabiyotlarni tahlil qilish bo'limi mavjud tadqiqotlarni ko'rib chiqadi, hozirda mavjud bo'lgan turli xil pedagogik texnologiyalarni ta'kidlaydi. Virtual haqiqatdan interaktiv doskalarga qadar adabiyot ushbu vositalar an'anaviy o'qitish paradigmalarini qanday o'zgartirayotganini o'rganadi. Bundan tashqari, bo'lim ta'limda texnologiyaning integratsiyasini qo'llab-quvvatlovchi nazariy asoslarni o'rganadi va uning muvaffaqiyatiga ta'sir qiluvchi asosiy omillarni aniqlaydi.

Yangi pedagogik texnologiyalarning amaliy qo'llanilishini tushunish uchun ushbu maqolada turli xil amalga oshirish usullari haqida batafsil ma'lumot berilgan. Unda o'qituvchilar texnologiyani o'z darslariga qanday qilib muammosiz kiritishlari, potentsial muammolarni hal qilishlari va ushbu vositalarning afzalliklarini maksimal

darajada oshirish uchun samarali strategiyalar haqida tushuncha berishlari muhokama qilinadi.

Dars jarayonida yangi pedagogik texnologiyalarni qo'llash o'quv tajribasini oshirishi, talabalarni jalb qilishi va mavzuni samarali tushunishiga yordam beradi. Yangi pedagogik texnologiyalarni darslarga singdirishning bir necha usullari:

Интерактив doskalar va Smartboards:

- O'qituvchilar ma'lumotni dinamik ravishda taqdim etish uchun interaktiv doskalardan foydalanishlari mumkin.

- Talabalar tarkib bilan o'zaro aloqada bo'lishlari, muammolarni hal qilishlari va to'g'ridan-to'g'ri kengashda munozaralarda qatnashishlari mumkin.

Рақамли Та'лим Platformalari:

- Resurslar, topshiriqlar va baholarni almashish uchun ta'limni boshqarish tizimlaridan (LMS) yoki onlayn platformalardan foydalaning.

- Munozarali forumlar, guruh loyihalari va onlayn suhbatlar orqali hamkorlikni rivojlantirish.

Кенгайтирилган haqiqat (AR) va Virtual haqiqat (VR):

- O'quvchilarni dars mavzusi bilan bog'liq turli muhitlarga olib boradigan immersiv tajribalarni yaratish.

- Simulyatsiyalar va virtual sayohatlar mavhum tushunchalarni yanada aniqroq qilishi mumkin.

Гамификация:

- Ta'limni yanada qiziqarli qilish uchun o'quv o'yinlari va simulyatsiyalarni qo'shing.

- Ballar, nishonlar va etakchilar taxtasi kabi Gamified elementlar talabalarni rag'batlantirishi mumkin.

О'гирилган Sinf Modeli:

- Talabalar darsdan oldin ko'rib chiqishlari uchun video ma'ruzalar yoki onlayn tarkibni tayinlang.

- Interfaol munozaralar, muammolarni hal qilish va amaliy mashg'ulotlar uchun dars vaqtidan foydalaning.

Onlayn Hamkorlik Vositalari:

- Google Docs, hamkorlikdagi tahrirlash platformalari va videokonferentsiyalar kabi vositalar orqali hamkorlik va aloqani rivojlantirish.

- Taqriz va hamkorlikdagi loyiha ishlarini rag'batlantirish.

Адаптив Та'лим Tizimlari:

- Talabalarning individual ehtiyojlari asosida o'quv tajribalarini shaxsiylashtirish.

- Adaptiv platformalar talabaning ishlashi va taraqqiyotiga qarab tarkibning qiyinligini moslashtiradi.

Podkastlar va ta'lim videolari:

- Turli xil o'quv uslublarini qondirish uchun multimedia resurslarini birlashtiring.
- An'anaviy o'qitish usullarini to'ldirish uchun tegishli podkastlar, hujjatli filmlar yoki o'quv videolarini baham ko'ring.

Raqamli baholash va fikr-mulohazalar:

- Talabalar tushunchasini aniqlash uchun onlayn viktorinalar, formativ baholash va so'rovlarni amalga oshirish.
- Raqamli platformalar orqali o'z vaqtida va konstruktiv fikr-mulohazalarni taqdim etish.

Ta'limda sun'iy intellekt (AI) :

- Talabalarning ishlash ma'lumotlarini tahlil qilish va o'quv tajribalarini moslashtirish uchun AI vositalaridan foydalaning.
- AI quvvatli chatbotlar tezkor qo'llab-quvvatlashi va so'rovlarga javob berishi mumkin.

Kodlash va robototexnika:

- Muammolarni hal qilish va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish uchun kodlash va robototexnika faoliyatini joriy etish.
- Kodlash bo'yicha amaliy tajribalar mavhum tushunchalarni yanada aniqroq qilishi mumkin.

Mobil O'quv Ilovalari:

- Talabalarga o'zlarining smartfonlari yoki planshetlarida o'quv materiallari va manbalaridan foydalanishga ruxsat berish.
- Mobil ilovalar talabalarga istalgan vaqtda, istalgan joyda o'rganishga imkon berib, o'rganishda moslashuvchanlikni ta'minlaydi.

Ushbu texnologiyalarni o'z ichiga olgan holda, o'qituvchilar turli xil o'quv uslublariga mos keladigan va mavzuni chuqurroq tushunishga yordam beradigan yanada dinamik va talabalarga yo'naltirilgan o'quv muhitini yaratishi mumkin.

Munozara bo'limi yangi pedagogik texnologiyalarni integratsiyalashning oqibatlarini tanqidiy tahlil qiladi. U potentsial afzalliklar va muammolarni o'rganadi, mavjudlik, tenglik va o'qituvchilarni tayyorlash zarurati kabi masalalarni o'rganadi. Bundan tashqari, ushbu bo'limda ushbu texnologiyalar turli xil ta'lim uslublarini qanday qondirishi va yanada inklyuziv ta'lim muhitini yaratishi mumkinligi ko'rib chiqiladi.

Xulosa va takliflar:

Maqolani yakunlab, ushbu bo'lim adabiyotlarni tahlil qilish, usullar va natijalar bo'limlaridan olingan asosiy topilmalar va tushunchalarni sintez qiladi. Shuningdek, u o'qituvchilar va siyosatchilar uchun pedagogik texnologiyalar integratsiyasini optimallashtirish bo'yicha amaliy takliflarni taqdim etadi. Bundan tashqari, u ta'limda

texnologiyaning rivojlanayotgan landshaftini yanada o'rganish uchun kelajakdagi tadqiqotlar uchun potentsial yo'llarni belgilaydi.

Xulosa qilib aytganda, sinfda yangi pedagogik texnologiyalarni birlashtirish ta'lim tajribasini yaxshilash uchun ulkan salohiyatga ega bo'lgan o'zgaruvchan harakatdir. Ushbu yutuqlarni qabul qilish orqali o'qituvchilar talabalarning turli ehtiyojlarini qondiradigan dinamik va qiziqarli o'quv muhitini yaratishi, natijada yanada samarali va inklyuziv ta'lim landshaftini shakllantirishi mumkin.

Adabiyotlar.

1. □Pedagogika tarixi□. A.Zunnunova, B.To`xliev, X.Ma`sudov. Toshkent.2002 y.
2. □Maxsus fanlarni o`qitish metodikasi□. D.Tajiboeva, A.Yo`ldosheva.Toshkent. 2009 y.
3. “Pedagogika”. Q.Qosnazarov, A.Pazilov, A.Tilegenov. Nukus. 2010 y.
4. Tolipov O`. Usmonboeva M. “Pedagogik texnologiyalarning tadbqiqiy asoslari”. Toshkent. 2005 y.
5. Azizzadjayeva A.N. “Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat”. Toshkent. 2006 y.